

Stöd till utveckling av natur- och kulturmiljö

Urvalskriterier

Urvalskriterier används för att värdera ansökan och kunna jämföra den med andra ansökningar.

Nationella och regionala urvalskriterier

Nationella urvalskriterier	Poängsättning	Viktning Första utkast
1. Investeringen/åtgärden bidrar till att uppfylla nationella miljö- och klimatmål.	+ 2 poäng: Investeringen bidrar till att uppfylla åtminstone 1 nationellt miljömål + 1 poäng: Investeringen har en energieffektiv lösning + 1 poäng: Investeringen bidrar tydligt till kulturmiljömålen + 1 poäng: Investeringen bidrar tydligt till målen för friluftspolitiken	25
2. Investeringen/åtgärden bidrar till införandet av nya produkter, tjänster eller arbetsmetoder (innovation).	2 poäng: Investeringen/åtgärden har ett koncept som är nytt för området 4 poäng: Investeringen/åtgärden har ett unikt koncept. +1 poäng: Investeringen är en del i en helhetslösning	10
3. Den som söker har kunskap, kompetens och genomförandekapacitet för investeringen/åtgärden	2 poäng: Den som söker stöd har dokumenterad god erfarenhet och kunskap 4 poäng: Den som söker stöd har mycket god dokumenterad erfarenhet och har visat goda resultat från liknande verksamhet. +1 poäng: Investeringen ingår i en samverkanslösning	15
4. Det finns ett identifierat regionalt behov av projektet	2 poäng: Investeringen bidrar till att bevara, restaurera eller utveckla kulturhistoriskt värdefulla byggnader. 2 poäng: Investeringen bidrar till att bevara, restaurera eller utveckla natur- eller kulturmiljöer. 3 poäng: Investeringen utvecklar bygden som besöksmål. +2 poäng: Det finns en långsiktig lösning på förvaltningen av investeringen. +1 poäng: Investeringen leder till ökad tillgänglighet.	40
5. Investeringen/åtgärden har tydliga och mätbara mål.	1 poäng: En relevant målbeskrivning finns men målet är inte specificerat så att det går att följa upp. 3 poäng: En relevant målbeskrivning finns med tydliga och mätbara produktionsmål(tid, mängd, kvalitet etc.) finns angivna 5 poäng: Utöver en relevant målbeskrivning och tydliga mätbara produktionsmål så finns även effektmål (förändringar i och av verkligheten) beskrivna.	10
Summa		100

Hur poängen för din ansökan beräknas

Poängen avgör hur en ansökan prioriteras.

Poängsättning

För varje urvalskriterium finns det poängsättningar. Om det står plustecken framför poängsättningen betyder det att den poängsättningen kan räknas tillsammans med andra.

Om det inte finns något plustecken räknas enbart den högsta poängnivån som uppfylls. Det totala antalet poäng är alltid mellan 0 och 5 poäng, vilket gör att eventuella poäng över 5 inte räknas.

Viktning

När ett urvalskriterium är färdigbedömt multipliceras poängen med viktningen. Detta leder till att urvalskriterier som bedöms vara viktigare har en större effekt på hur ansökan ska prioriteras.

Krav på poäng avgör om ansökan prioriteras

Förbered dig och se om du uppfyller kriterierna innan du gör ansökan. För att en ansökan ska prioriteras krävs följande:

- Summan av de viktade urvalskriterierna når upp i minst 200 poäng för att gå vidare i ansökningsprocessen.
- Ansökan måste få poäng i minst två av de angivna urvalskriterierna.

Om båda av dessa krav uppfylls kommer ansökan att prioriteras på det sätt som anges i stödet.

Bedömningsgrunder för stöd till utveckling av natur- och kulturmiljö och kulturhistoriskt värdefulla byggnader

+ 2 poäng: Investeringen bidrar till att uppfylla åtminstone ett nationellt miljömål

+ 1 poäng: Investeringen har en energieffektiv lösning

+ 1 poäng: Investeringen bidrar tydligt till kulturmiljömålen

+ 1 poäng: Investeringen bidrar tydligt till målen för friluftspolitiken

+ 2 poäng: Investeringen bidrar till att uppfylla åtminstone ett nationellt miljömål

Investeringar som är positiva ur miljö- och klimatsynpunkt prioriteras. Två poäng ges till investeringar som bidrar till att uppfylla åtminstone ett nationellt miljömål. Nedan beskrivs de miljö kvalitetsmål som är vanligast vid bedömningar av ansökningarna i insatsområdet. Men naturligtvis kan även andra miljö kvalitetsmål och preciseringar komma ifråga. Varje miljö kvalitetsmål beskrivs av de preciseringar som regeringen beslutade 2012. Preciseringarna finns i sin helhet på miljömålsportalen, www.miljomal.se.

Levande sjöar och vattendrag

– sjöar och vattendrags natur- och kulturmiljövärden är bevarade och förutsättningarna för fortsatt bevarande och utveckling av värdena finns, och

– strandmiljöer, sjöar och vattendrags värden för fritidsfiske, badliv, båtliv och annat friluftsliv är värnade och bibehållna och påverkan från buller är minimerad

Hav i balans samt levande kust och skärgård

– havs-, kust- och skärgårdslandskapens natur- och kulturvärden är bevarade och förutsättningar för fortsatt bevarande och utveckling av värdena finns,

– havs-, kust och skärgårdslandskapens värden för fritidsfiske, badliv, båtliv och annat friluftsliv är värnade och bibehållna och påverkan från buller är minimerad.

Myllrande våtmarker

- våtmarkernas natur- och kulturvärden i ett landskapsperspektiv är bevarade och förutsättningarna för fortsatt bevarande och utveckling av värdena finns,
- våtmarkernas värde för friluftsliv är värnade och bibehållna och påverkan från buller är minimerad

Levande skogar

- skogens biologiska mångfald är bevarad i samtliga naturgeografiska regioner och arter har möjlighet att sprida sig inom sina naturliga utbredningsområden som en del i en grön infrastruktur,
- natur- och kulturmiljövärden i skogen är bevarade och förutsättningarna för fortsatt bevarande och utveckling av värdena finns,
- skogens värden för friluftslivet är värnade och bibehållna

Ett rikt odlingslandskap

- odlingslandskapet är öppet och variationsrikt med betydande inslag av hävdade naturbetesmarker och slåtterängar, småbiotoper och vattenmiljöer, bland annat som en del i en grön infrastruktur som erbjuder livsmiljöer och spridningsvägar för vilda växt- och djurarter,
- biologiska värden och kulturmiljövärden i odlingslandskapet som uppkommit genom långvarig traditionsenlig skötsel är bevarade eller förbättrade,
- kultur- och bebyggelsemiljöer i odlingslandskapet är bevarade och förutsättningar för fortsatt bevarande och utveckling av värdena finns,
- odlingslandskapets värden för friluftslivet är värnade och bibehållna samt tillgängliga för människor

God bebyggd miljö

- det finns natur- och grönområden och grönstråk i närhet till bebyggelsen med god kvalitet och tillgänglighet,
- det kulturella, historiska och arkitektoniska arvet i form av värdefulla byggnader och bebyggelsemiljöer samt platser och landskap bevaras, används och utvecklas,
- den bebyggda miljön utgår från och stöder människans behov, ger skönhetsupplevelser och trevnad samt har ett varierat utbud av bostäder, arbetsplatser, service och kultur

Ett rikt växt- och djurliv

- det biologiska kulturarvet är förvaltad så att viktiga natur- och kulturvärden är bevarade och förutsättningar finns för ett fortsatt bevarande och utveckling av värdena,
- tätortsnära natur som är värdefull för friluftslivet, kulturmiljön och den biologiska mångfalden värnas och bibehålls samt är tillgänglig för människan

+ 1 poäng: Investeringen har en energieffektiv lösning

Eftersom energieffektivisering är viktigt får de ansökningar som bidrar till energieffektiv drift 1 extra poäng.

+ 1 poäng: Investeringen bidrar tydligt till kulturmiljömålen

Poängen ges till de investeringar som bidrar till arbetet med att nå kulturmiljömålen. Se bilagan för miljö och klimatmål för mer information och vägledning. Lär mer om kulturmiljömål på <http://www.regeringen.se/sb/d/16921/a/213301>

+ 1 poäng: Investeringen bidrar tydligt till målen för friluftspolitiken

Poängen ges till de investeringar som bidrar till målet för friluftslivspolitiken. Se bilagan för miljö och klimatmål för mer information och vägledning. Läs mer om mål för friluftsliv på <http://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Uppdelat-efter-omrade/Friluftsliv/Politik-som-stodjer-friluftslivet/>

2. Investeringen/åtgärden bidrar till införandet av nya produkter, tjänster eller arbetsmetoder (innovation)

En produkt, tjänst eller arbetsmetod kan i vid bemärkelse betraktas som en innovation så länge den inte används i den omfattning den borde.

2 poäng: Investeringen/åtgärden har ett koncept som är nytt för området

4 poäng: Investeringen/åtgärden har ett unikt koncept.

+1 poäng: Investeringen är en del i en helhetslösning

2 poäng: Investeringen/åtgärden har ett koncept som är nytt för området

Tre poäng ges för investeringar och åtgärder som innebär en nyhet för området och som ger ny livskraft till landsbygden.

4 poäng: Investeringen/åtgärden har ett unikt koncept.

Fyra poäng ges för investeringar/åtgärder som kan betraktas som unika i ett större perspektiv.

+1 poäng: Investeringen är en del i en helhetslösning

En poäng ges om investeringen tillsammans med andra lokala investeringar går mot samma mål. Det kan vara till exempel företag som gör paketlösningar tillsammans med andra företag eller organisationer.

3. Den som söker har kunskap, kompetens och genomförandekapacitet för investeringen/åtgärden

2 poäng: Den som söker stöd har dokumenterad god erfarenhet och kunskap

4 poäng: Den som söker stöd har mycket god dokumenterad erfarenhet och har visat goda resultat från liknande verksamhet.

+1 poäng: Investeringen ingår i en samverkanslösning

2 poäng: Den som söker stöd har dokumenterad god erfarenhet och kunskap

Två poäng ges till den som söker stöd har god dokumenterad erfarenhet och tidigare resultat från liknande verksamhet, eller kan visa på att projektet ska genomföras i samarbete med erfaren relevant aktör eller kan på annat sätt visa att tillräckligt engagemang, drivkraft och målfokus finns för att väl genomföra projektet.

4 poäng: Den som söker stöd har mycket god dokumenterad erfarenhet och har visat goda resultat från liknande verksamhet.

Fyra poäng ges till den som söker stöd har mycket god dokumenterad erfarenhet och har visat goda resultat från liknande verksamhet.

+1 poäng: Investeringen ingår i en samverkanslösning

En poäng ges om företaget samarbetar med andra företag, ingår i ett nätverk eller verkar organisationsöverskridande. Samverkan kan bland annat leda till mindre riskexponering och bättre marknadsanpassningar. Det kan också innebära bättre lösningar på kapitalförsörjning.

4. Det finns ett identifierat behov av projektet

2 poäng: Investeringen bidrar till att bevara, restaurera eller utveckla kulturhistoriskt värdefulla byggnader, vilket bidrar till att en kulturhistoriskt värdefull överloppsbyggnad/byggnadsmiljö i landskapet bevaras. Åtgärderna skall utföras fackmannamässigt med traditionella material i så hög utsträckning som möjligt.

2 poäng: Investeringen bidrar till att bevara, restaurera eller utveckla natur- eller kulturmiljöer. Åtgärder för skötsel/restaurering av särskilt värdefulla miljöer. Åtgärden skall förstärka landskapets olika värden och bidra till att skapa en helhetsmiljö som brukas och tillgängliggörs.

Som ett exempel kan tas länets kulturhistoriskt värdefulla hembygdsgårdar som har en stor betydelse för att ta tillvara och vårda kulturhistoriskt värdefulla byggnader med ett omland som kan inbegripa trädgårdar och odlingar jämte landskapselement som stenmurar med flera objekt. Även historiskt värdefulla trädgårdsmiljöer av publik karaktär kan ingå. Omfattar även äldre jordbruksmiljöer med landskapselement och i vissa fall, äldre, varaktigt övergivna industrimiljöer. Denna åtgärd kan vara grunden för utveckling av verksamheter som bidrar till social sammanhållning, företagande och en levande landsbygd. Poäng ges också till värdefulla miljöer som, hårdvallsäng, sidvallsäng, kulturpåverkade trädmiljöer och särskilt värdefulla fornlämningsmiljöer. Med särskilt värdefulla fornlämningsmiljöer kan avses sammanhängande fornlämningsområden. *Framträdande fornlämningsmiljöer är kulturhistoriskt värdefulla och har viktiga pedagogiska funktioner.* Helheter prioriteras.

3 poäng: Investeringen utvecklar bygden som besöksmål. Åtgärden bidrar till en lokal samverkan mellan olika aktörer, för att utveckla och använda bygdens landskap med dess natur- och kulturvärden. Målet är samverkan kring natur- och kulturturismål. Som en del i detta är kunskapsspridning, (framtagande av informationsmaterial).

Poäng ges till aktörer (t.ex. föreningar och företag) som samverkar lokalt (bildar eller stärker samverkanslösningar) och genomför åtgärder i landskapet som utvecklar och använder bygdens kultur- och naturmiljö.

För besöksnäringen är landskapets kultur- och naturmiljöer grundläggande för upplevelsevärdet, men också för en attraktiv boendemiljö. Även andra delar av kulturarvet ingår här, som kunskapen om lokal och traditionell mat, regionala hantverk och material.

Dessa kan vara till grund för aktiviteter och företagande i en bygd. Aktörernas gemensamma åtgärder kan till exempel bidra till;

- kultur- och naturturismaktiviteter
- traditionell lokal matkultur
- kunskap om hantverk och material
- vandring, kanotning, fiske, ridning, cykling m.m.
- allmänt utvecklande av besöksnäringar

Pluspoäng

+2 poäng: Det finns en långsiktig lösning på förvaltning av investeringen.

Med långsiktig avses väsentligt över den gängse femårsperioden för miljöinvesteringar.

+1 poäng: Investeringen leder till ökad tillgänglighet. Åtgärden skall öka aktivitetsutbudet på landsbygden och underlätta för besökare att nyttja landsbygdens resurser. Exempel på dessa kan vara, röjning av färdleder och uppröjning av intresseväckande platser i rummet.

5. Projektet har tydliga och mätbara mål

1 poäng: En relevant målbeskrivning finns men målet är inte specificerat så att det går att följa upp.

3 poäng: En relevant målbeskrivning finns med tydliga och mätbara produktionsmål (tid, mängd, kvalité etc.) finns angivna

5 poäng: Utöver en relevant målbeskrivning och tydliga mätbara produktionsmål så finns även effektmål (förändringar i och av verkligheten) beskrivna.

De mål som finns formulerade för investeringen måste vara i linje med dess syfte, innehåll och upplägg.

Kostnad, mål och innehåll (verksamhet) måste hänga ihop.